Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ensimmäinen ilmastolain mukainen ilmastovuosikertomus

Ympäristövaliokunnan kuuleminen 17.9.2019
Magnus Cederlöf/ympäristöministeriö

Vuosikertomus menettelynä

- Ilmastolain 14 §:n mukaan valtioneuvosto toimittaa kerran vuodessa kertomuksen eduskuntaan.
- Kyse on erilliskertomuksesta, jolle ei ole määritelty tarkkaa muotoa tai aikataulua.
- Ensimmäinen ilmastovuosikertomus käsiteltiin VN:ssa 19.6. ja annettiin sen jälkeen eduskunnalle.
- Ilmastovuosikertomus tarjoaa eduskunnalle mahdollisuuden keskustella ilmastopolitiikan ajankohtaisista asioista.
- Valmistelusta ovat vastanneet YM yhdessä sektoriministeriöiden kanssa.

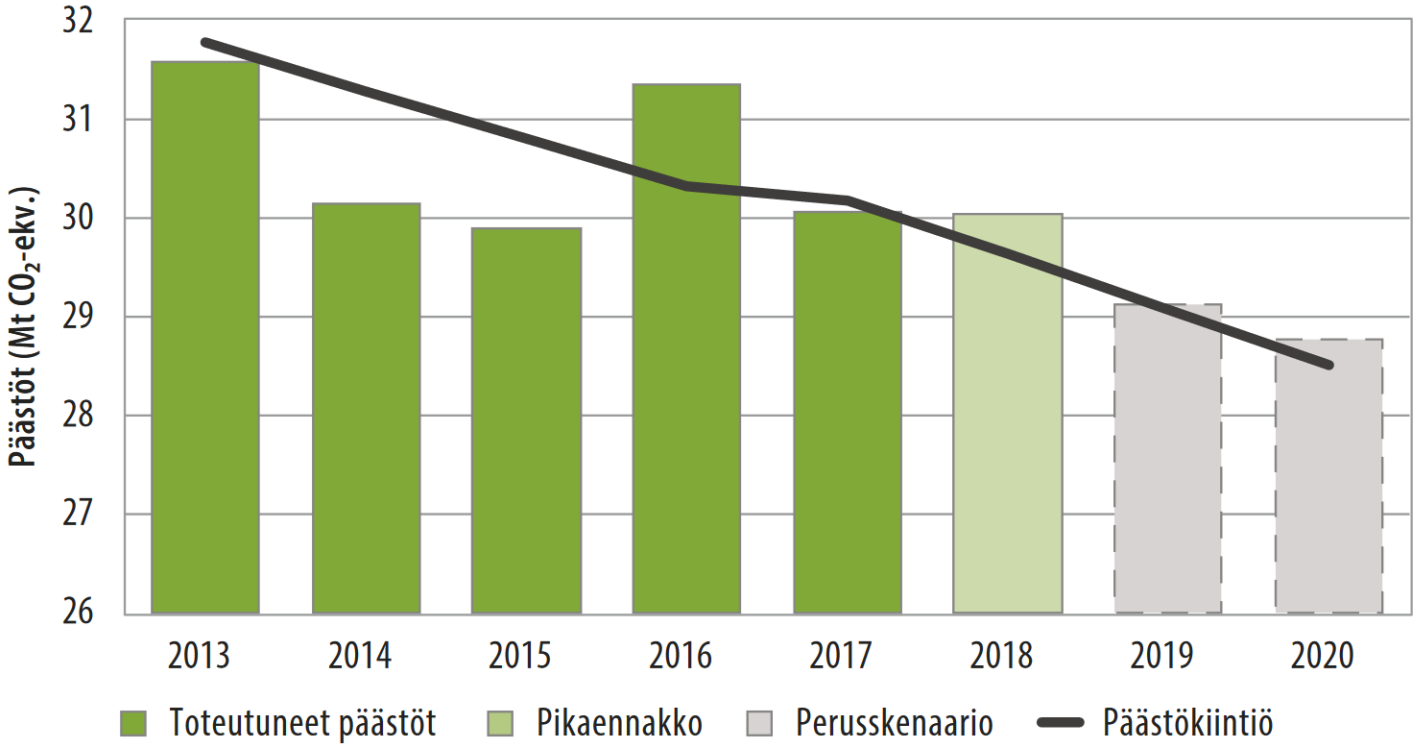
Vuosikertomuksen sisältö

- Sisältö määritelty ilmastolaissa: kertomus koskee ensisijaisesti Kaisua. Tarkastellaan päästökehitystä, päästövähennystavoitteiden toteutumista sekä mahdollisia lisätoimia.
- Kertomuksen tietopohjana on päästökehitys vuoteen 2017, vuoden 2018 osalta käytössä on ns. pikaennakkotiedot (TK 5/2019).
- Joka toinen vuosi raportoidaan käytössä olevista politiikkatoimista. Kerran vaalikaudessa sisällytetään tiedot sopeutumisesta.
- Tähän ensimmäiseen tänä vuonna annettavaan kertomukseen kuuluvat kaikki nämä osa-alueet.
- Luonteeltaan kertomus on helposti ymmärrettävä, tiivis tietopaketti.

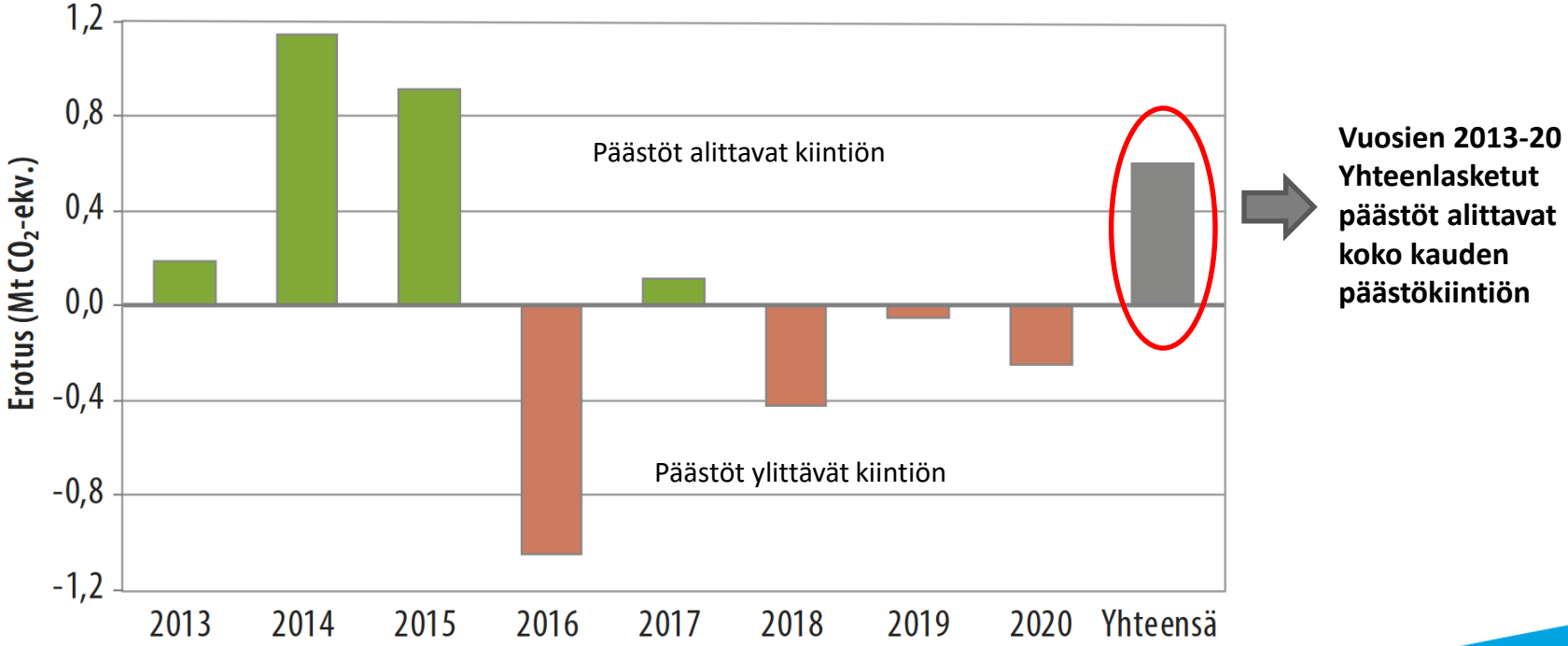
Vuosikertomuksen sisällöstä/2

- Kertomuksessa tarkastellaan myös sektorikohtaista päästökehitystä (historia & skenaario) ja siihen vaikuttavia tekijöitä.
- Kaisun rakenteen mukaisesti analysoidaan lisäksi poikkileikkaavia teemoja eli kulutusta, kuntien ja alueiden ilmastopolitiikkaa sekä hankintojen kehitystä.
- Kertomukseen sisältyy myös erilaisten joustojen hyödyntämisen tarkastelu.
- Johtopäätös tästä kertomuksesta on että nykytoimilla voidaan saavuttaa vuoden 2020 päästötavoite. Suunnitellut toimet riittänevät myös vuoden 2030 tavoitteen saavuttamiseen.

Päästökiintiö ylittyi vuosina 2016 ja 2018

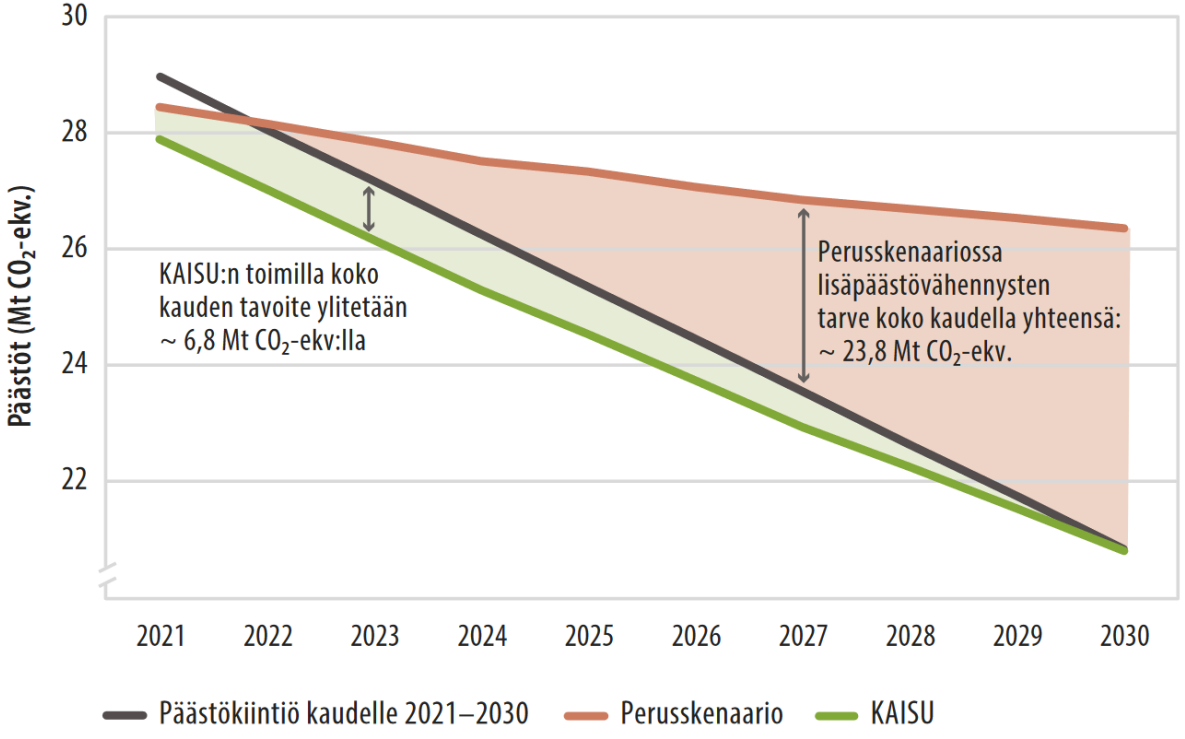

Suomi todennäköisesti saavuttamassa koko kaudelle 2013-20 asetetun tavoitteen

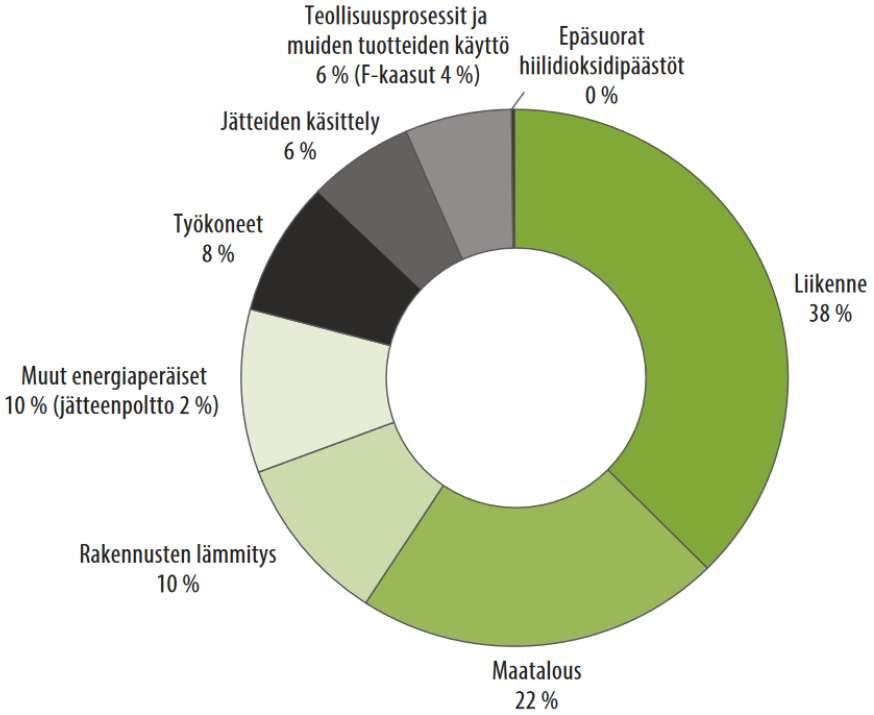

Kuva 3. Päästökiintiön ja päästöjen erotus vuosittain ja yhteensä kaudella 2013–2020.

KAISU:ssa on määritelty riittävästi toimia 2030 tavoitteen saavuttamiseksi

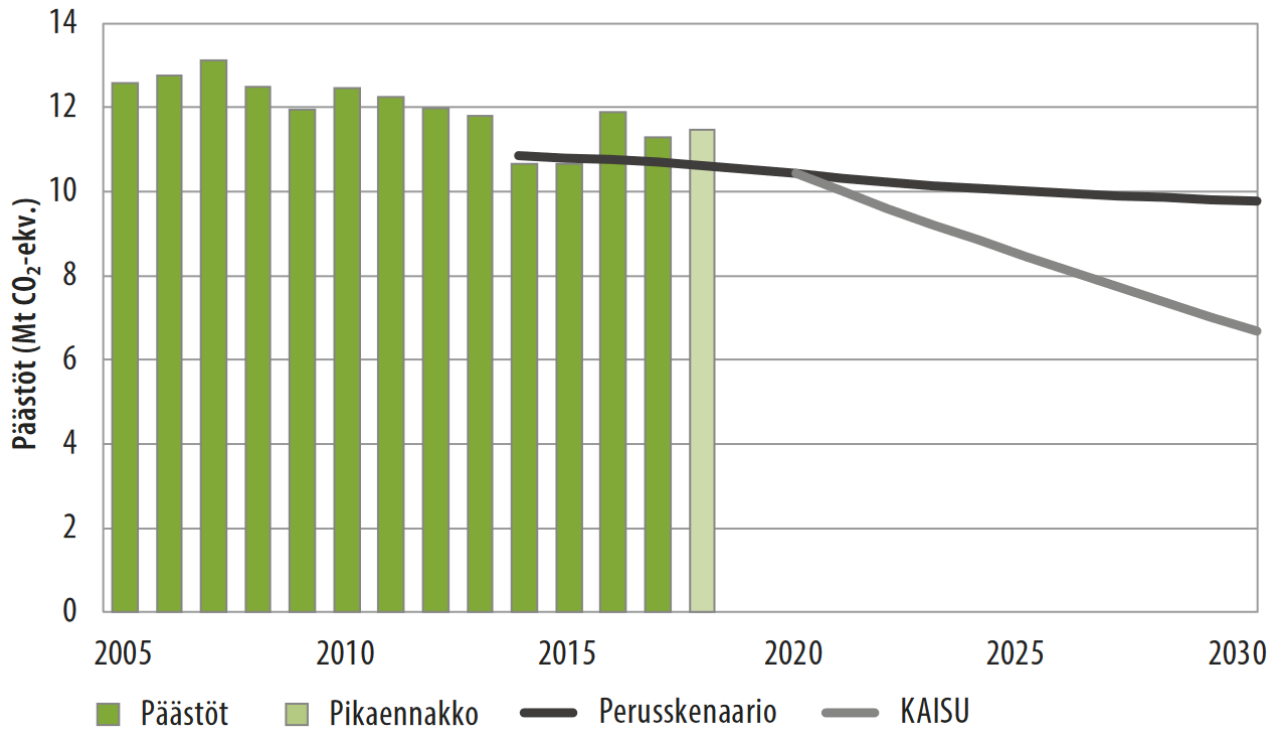

Taakanjakosektorin päästöjen jakautuminen vuonna 2017

Liikennesektorin päästövähennyksillä keskeinen merkitys

Liikenteen päästötrendi laskeva, vuosittaista vaihtelua aiheuttaa erityisesti polttoaineen bio-osuus

Jo nyt näyttää siltä, että liikennesektorilla tullaan vielä tarvitsemaan uusia toimia.

Politiikkatoimien tarkastelu

- Joka toinen vuosi kertomukseen otetaan tietoa käytetyistä politiikkatoimista.
- Kertomuksen liitteenä on taulukko sektorikohtaisista toimista ja niiden toimeenpanon tilanteesta.
- Kyse on samoista toimista jotka sisältyvät Kaisu-suunnitelmaan.

Esimerkki politiikkatoimitaulukosta

	Politiikka-toimi	Toimeen-panon tilanne	Lisätiedot
Rakennusten erillislämmi-tys	Bioöljyn jakelu-velvoite	Laki hyväksytty 2/2019	Bio-osuus 3 % v. 2021, nousee 10%:iin v. 2028